

RECENZIJA UČBENIŠKEGA KOMPLETA

SOLUTIONS

UPPER-INTERMEDIATE, THIRD EDITION

Solutions Upper-Intermediate je tretja izdaja učbeniškega kompleta za poučevanje angleščine kot tujega jezika. Razvila se je na podlagi povratnih informacij učiteljev o prvi in drugi izdaji; avtorja, Tim Falla in Paul A. Davies, pa sta obdržala ključne značilnosti kompleta. V primerjavi z drugo izdajo gre za popolnoma novo vsebino, večji poudarek je na razvijanju slušne zmožnosti, dodane so tudi enote, ki jih prej ni bilo (npr. *Culture Bank*). Učbenik je v kontekstu slovenskega izobraževalnega sistema namenjen pouku angleščine kot prvega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja. *Solutions Upper-Intermediate* glede na Skupni evropski jezikovni okvir (CEFR) pokriva ravni od B2/B2+.

Učbeniški komplet med drugim sestavljajo:

- ∅ učbenik (143 strani),
- ∅ delovni zvezek (128 strani) s spletnimi zvočnimi posnetki,
- ∅ priročnik za učitelje (96 strani) z dodatnimi gradivi na zgoščenki in zgoščenko z zvočnimi posnetki,
- ∅ spletni strani za dijake in učitelje.

Učbenik je oblikovno zelo dobro zasnovan. Založba Oxford University Press in oblikovalci so upoštevali, da živimo v zelo vizualnem svetu. To še posebej velja za najstnike. Barve naslovnice in notranjosti so privlačne; vsaka zmožnost ima svojo barvo, kar bo dijak hitro ugotovil in si zapomnil. Besedilna vsebina je podprta s fotografijami in drugim slikovnim gradivom. Oblikovanje poglavij, naslovov, podnaslovov je dosledno, spreminjajo se tipi črk pri naslovih besedil, kar je smiselno. Enako primeren in dosleden je tudi delovni zvezek. Komplet je tiskan na kakovosten papir, vezava je ustrezna za pogosto rabo s strani uporabnikov.

Učbenik je jasno strukturiran, kar je vidno že v kazalu, ki dijaku in učitelju na pregleden način prikaže vsebino glede na področje učenja jezika: usvajanje besedišča, usvajanje slovničnih struktur, urjenje bralne zmožnosti, urjenje govorne zmožnosti in urjenje pisne zmožnosti. Vsebuje devet enot; vsaka ima krovno temo, ki se nato obravnava glede na prej omenjena področja učenja jezika. Teme so: slava, problemi, navade in kultura, počitnice in turizem, odnosi, zdravje, neverjetne zgodbe, spremenjeni svet in potrošništvo. Vse so skrbno izbrane glede na ciljno publiko – predvsem najstniki – in raven. Teme so bolj kompleksne v primerjavi s *Solutions Intermediate*, kar je smiselno. Vse so aktualne, kar je pri poučevanju tujega jezika ključnega pomena. V vsaki enoti dijaki razvijajo vse jezikovne zmožnosti preko prej omenjenih tem. Zaporedje v vsaki enoti je koherentno.

Na primer, v četrti enoti avtorja obravnavata temo počitnice in turizem. Najprej uvedeta osnovno besedišče, sledi prvi del slovnice (izražanje prihodnosti z angleškimi glagolskimi časi *Future Continuous* in *Future Perfect Simple/Continuous*), pri razvijanju slušne zmožnosti obravnavata izlet na Antarktiko s ciljem ugotavljanja konteksta pogovora; sledi drugi del slovnice, ki se nadaljuje s prislovi in prislovnimi določili v razdelku *Word Skills*; pri razvijanju bralne zmožnosti dijaki berejo

besedilo o svetovnih popotnikih, pri govorni zmožnosti usvajajo tehnike intervjuvanja in urijo govor na podlagi iztočnice, pri pisnem sporočanju pa se urijo v pisanju pritožbe. Učitelj lahko posamezno enoto ali del enote naveže tudi na del učbenika *Culture Bank*, ki se nahaja na straneh od 108 do 116 in je pomemben dodatek učbeniku, saj sta jezik in kultura soodvisna. V učbeniku *Solutions Upper-Intermediate* gre za zbirko besedil, slušnih posnetkov in pripadajočih nalog, ki se nanašajo (predvsem) na angleškogovoreče kulture. Prej omenjeno temo lahko tako učitelj naveže na besedilo, ki govori o programu Erasmus, »zdravih« mestih (na primeru Londona) ali pa na besedili o Aboridžinih in Maorih.

Učbenik in delovni zvezek vključujeta primerne slovnične oblike za to raven učenja angleščine. Obravnavane oblike so standardne in povsem primerne za to stopnjo učenja: angleški glagolski časi s poudarkom na izražanju preteklosti (z angleškim predpreteklikom) in prihodnosti (ostale glagolske čase dijaki spoznajo v *Solutions Intermediate*), primerjave, naklonski glagoli (za izražanje sedanjosti in prihodnosti), trpnik (glagoli z dvema predmetoma), poročani govor, pogojni odvisniki in izražanje poudarka. Dijaki imajo poleg slovničnih vaj v učbeniku na voljo tudi vaje v delovnem zvezku. Količina je primerna. Učitelj bo lahko po lastni presoji pri določeni vsebini vaje dodal. Slovnica v učbeniku in delovnem zvezku temelji na primerih, avtentičnost katerih je primerna za raven B2/B2+. Povzeta je na koncu učbenika (strani 122–142) v razdelku *Grammar Builder and Reference*. Razdeljena je na posamezne enote učbenika. Struktura tega dela je klasična – avtorja najprej povzameta teorijo, sledijo dodatne vaje. Pozitivna sprememba v tej izdaji je tudi, da sta avtorja povečala število razdelkov, ki jih imenujeta *Recycle*. Gre za »recikliranje« oz. zelo kratko ponovitev slovnice, ki so se jo dijaki že naučili v učbeniku oz. seriji *Solutions*. S tem »opomnikom« avtorja poskrbita, da dijaki ne pozabijo določenega slovničnega pravila.

Besedišče v učbeniku je primerno za tretji in četrti letnik gimnazijskega izobraževanja. Enote vključujejo posamezne besede, pa tudi kolokacije. Ugotavljam, da je frekvenca uporabljenih leksikalnih enot primerna (preverjeno z *British National Corpus*). Naloge za utrjevanje novega besedišča so raznolike in ustrezne. Dodatno besedišče je na voljo ob koncu učbenika v delu *Vocabulary Builder*, ki je urejeno glede na poglavja učbenika. Razlage in naloge so kratke, a ker gre za uporabno besedišče, je priporočljivo v pouk vključiti tudi ta del učbenika.

Besedila za razvijanje bralne zmožnosti so po dolžini obvladljiva tako za dijaka kot učitelja. Učitelju so na voljo slušni posnetki teh besedil, kar pomeni, da lahko uporabi te dele učbenika tudi za razvijanje slušne zmožnosti. Naloge so raznolike – na primer naloge povezovanja, dopolnjevanja; naloge izbirnega tipa –, vključene pa so tudi kratke naloge za razvijanje drugih zmožnosti. Na primer v sedmi enoti, razdelku 7F, dijaki preberejo besedilo o medijskih vojnah in rešijo pripadajoče naloge. Sedma naloga pa razvija govorno zmožnost, saj od dijakov zahteva, da v dvojicah ali manjših skupinah razpravljajo o danih vprašanjih in svoje odgovore argumentirajo.

Na področju pisne zmožnosti učbenik in delovni zvezek vsebujeta lep nabor sporočanijskih oblik: uradno pismo, esej *pro et contra*, sporočilo na blogu, pritožba, mnenjski esej, članek, zgodba in poročilo. Med navedenimi oblikami so tudi vse tiste, ki jih mora dijak obvladati za maturitetni izpit iz angleščine na osnovni ali višji ravni. Navodila za pisanje so ustrezna in po večini primerljiva s tistimi za maturitetni izpit. Na nekaterih mestih jih bo učitelj vseeno moral prilagoditi/dopolniti. Na primer, pri poročilu ni zapisano, da naj bi poročilo vsebovalo naslov, ki se začne s frazo

»Report:« ali »Report on:«. Slednje je namreč obvezno na maturitetnem izpitu iz angleščine. Ali pa: v delovnem zvezku je zapisano pravilo, da mora pisec na koncu pisma uporabiti izraz *Yours faithfully*, če je pismo začel z *Dear Sir or Madam* in pa *Yours sincerely*, če je pismo začel z navedbo priimka prejemnika. Kljub temu, da naj bi v zelo uradnih kontekstih to še vedno veljalo, pa nekateri naravni govorci in jezikoslovci trdijo, da gre za zastarelo pravilo, ki ni več v splošni rabi. Tudi na splošni in poklicni maturi se pri ocenjevanju to pravilo ne upošteva več. Kandidat lahko uporabi tudi druge izraze v formalnem registru.

Solutions Upper-Intermediate dijaku služi tudi kot priprava na izpite/teste iz znanja jezika. Na petih mestih v učbeniku in delovnem zvezku ima dijak na voljo *Exam Skills Trainer*. Gre za strategije za reševanje izpitov/testov s področja rabe jezika ter bralne, slušne, govorne in pisne zmožnosti. Poleg primerov nalog, imajo dijaki na voljo tudi kratke napotke za reševanje oz. odgovarjanje. Te dele učbenika in delovnega zvezka bo lahko učitelj kombiniral z vajami za pripravo na maturitetni izpit iz angleščine.

Na sploh gre pohvaliti zasnovu delovnega zvezka, ki ima na koncu vsake enote vaje za ponovitev, na koncu delovnega zvezka pa t. i. *Cumulative Review*, kjer gre za stopenjsko ponovitev celotne snovi preko zelo preglednih in kratkih nalog. V *Writing Bank* so dijakom na voljo štiri dodatne iztočnice za pisanje pisnih sestavkov, ki so vključeni v učbenik. Iztočnice vsebujejo tudi izdatne napotke za pisanje, kar lahko dijakom koristi tudi v kontekstu maturitetnega izpita iz angleščine. Delovni zvezek se konča s pregledom besedišča, kar bo dijakom, še posebej šibkejšim, zagotovo koristilo pri učenju. Zvočni posnetki za naloge v delovnem zvezku so v standardni izgovorjavi in povsem primerni za raven B2/B2+.

V komplet spada tudi priročnik za učitelja. Tiskana različica vključuje rešitve nalog in transkripcije slušnih posnetkov. Kjer so možni različni odgovori, je posebej poudarjeno, da so navedeni odgovori le ena od možnosti. Še posebej uporabna je priložena zgoščenka z gradivi. Učitelj ima na voljo datoteke z dodatnimi nalogami v formatu pdf, ki jih lahko brez posebnega dovoljenja založbe fotokopira za dijake (npr. tri dodatne vaje iz poročanega govora v 7. enoti – tudi na področju govorne zmožnosti). Na voljo ima tudi t. i. *Teacher's Guide* po posameznih enotah učbenika. Gre za napotke, ki jih lahko učitelj uporabi pri poučevanju s *Solutions Upper-Intermediate*. Napotki so uporabni tudi za učiteljeve priprave na pouk. Dodane so tudi rešitve vaj iz delovnega zvezka in transkripcije zvočnih posnetkov iz delovnega zvezka. Dobrodošla novost pri tej izdaji so tudi trije predlogi razrednih projektov za razvijanje kompetenc za 21. stoletje (*angl.* Twenty-first Century Skills Projects). Npr. vodeno pisanje prijave na poletni tabor v obliki elektronskega sporočila, kjer dijaki razvijajo naslednje kompetence: učenje učenja, občutek za samoiniciativnost in podjetnost ter tudi socialne in državljanske kompetence.

Na podlagi zapisanega ocenjujem, da učbeniški komplet *Solutions Upper-Intermediate, Third Edition* ustreza sodobnim metodično-didaktičnim smernicam in da je primeren za pouk angleščine kot prvega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja.

Anže Perne, *prof. angl.*

Ljubljana, december 2018